

ШАҲАР
ИЖТИМОИЙ-
СИЁСИЙ
ГАЗЕТАСИ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 12 (9.356) 2000 йил 28 январь, жума

Сотувда эркин нархда

Халқимиз, миллатимиз буюк ўзгаришлар арафасида турибди. Биз янги асрга озод ва эркин халқ, мустақил ва қудратли давлат бўлиб кириб бормоқдамиз. Шунинг унутмаслигимиз керакки, ягона Ватанимизнинг равнақи, юртимиз тинчлиги ва фаровон келажагимиз фақатгина ўзимизнинг қўлимиздадир.

Ислом КАРИМОВ

МДХ: БУРИЛИШ БОСҚИЧИ

Хабар қилинганideк, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 24-25 январь кунлари Москва шаҳрида бўлиб, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо мамлакатлар раҳбарларининг учрашувида иштирок этди.

25 январь кунини эрталаб Кремлда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан Россия Федерацияси Президенти вазифасини бажарувчи Владимир Путин ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Унда икки мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли муносабатларни ривожлантириш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

Шу кунини саммит иштирокчиларининг тор доирадаги учрашуви бўлиб ўтди. Унда ЕХҲТнинг ўтган йил ноябрь ойида Истанбулда бўлиб ўтган саммити аёнлари доирасида халқаро террорчиликка қарши кураш чора-тадбирлари, Давлат раҳбарлари кенгаши раисини сайлашга оид ва бошқа масалалар қўриб чиқилди.

Расмий делегациялар иштирокида ўтказилган ялпи мажлисда Россия Президенти вазифасини бажарувчи В. Путин Давлат раҳбарлари кенгашининг раиси этиб сайланди. Ҳамдўстликнинг ижроия қўмитаси ҳамда иқтисодий кенгаши фаолиятига доир ва бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Ялпи мажлисдан кейин президентлар иштирокида матбуот анжумани бўлиб ўтди. Саммит иштирокчилари журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов МДХнинг бундан буёнги ривожини ва бунда Россиянинг ўрни масаласига тўхталар экан, Ҳамдўстлик бурилиш босқичида турган ҳозирги пайтда унинг етакчилиги энг принципал қарор қабул қилгани — В. Путинни Давлат раҳбарлари кенгашининг раиси этиб сайлаганини таъкидлади. Бу, деди мамлакатимиз раҳбари, МДХнинг келажагига катта ишонч уйғотади. МДХнинг тақдирини, асосан, аъзо мамлакатлари боғлаб турувчи асосий омил бўлган Россияга боғлиқ. Шунингдек, Ислом Каримов В. Путиннинг номзодини МДХ Давлат раҳбарлари кенгаши раислигига қўллаб-қувватлаш билан Ўзбекистон уни Россия Президенти сифатида қўриш истигади эканлигини таъкидлади.

Шу билан Москва учрашуви ўз ичиди янқлади. МДХнинг навбатдаги саммитини шу йил апрель ойида Москвада ўтказишга келишиб олинди.

(ЎзА).

Тошкент шаҳар ҳокимлигида ҲАЗРАТ НАВОИЙГА БАФИШЛАНАДИ

Ўзбек адабий тилининг ривожига асос солган буюк мутафаккир Алишер Навоий ҳазратларининг мислини маънавий меросини ўрнатган, у буюк зотнинг ҳаёти ва ижоди билан халқимизнинг бугунги авлодини яқиндан таништириш, инсонпарварлик юлларини онгизашга чуқур синалган бугунги куннинг долзарб вазифасидир. Юртбошимиз Олий Мажлисининг биринчи сессиясида шу масалага алоҳида тўхталиб, олимлар, мутафаккирлар, маданият ходимлари олдида бу борада масъулиятли вазифани қўйди.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Эркин Эрназаров олиб борган йиғилиш ҳазрат Навоий асарларини тарғиб этиш, мутафаккир шoir таваллуд топан кун муносабати билан кенг қамровли тадбирлар ўтказиш масалаларига бағишланди. Йиғилишга республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўзбекистон телерадиокорпо-

нияси, "Ўзбекнаво" концерти бирлашмаси, республика Фанлар академияси, Ўзбекистон уюшмаси, Байналмилал маданий марказ вакиллари ҳамда Тошкент шаҳар ўрта махсус касб-хуна таълими бошқармаси, маданият ишлари бош бошқармаси, маънавият ва маърифат маркази ва бошқа бир қатор ташкилотлар раҳбарлари таклиф этилганди.

Йиғилиш қатнашчилари шу йил февраль ойининг биринчи ўн кунлиги НАВОЙИЙХОНЛИК кунлари деб эълон қилинишини қизгин маъқуллашди.

Ҳазрат Навоийга бағишланган ўн кунлик давомидан шoir ва мутафаккирнинг серқирра ҳамда мазмунли ҳаёти, ул зотнинг бой адабий меросини ўрганишга бағишланган кўрик-танловлар, шаҳар туманларида эса устоз шoir шайларини асосидаги мушоиралар, Навоий ғазаллари билан айтиладиган кўшиқлардан концертлар уюштирилиши режалаштирилди. Пойтахт кинотеатрларида буюк Алломи ҳаётига бағишланган ҳамда улғу шoir асарлари асосида яратилган бадиий фильмлар намойиш этилади.

Уйлаймизки, ўзбек халқининг буюк фарзанди Навоий ҳазратларига кўрсатиладиган бу қадар кенг қамровли эҳтиром шoir ва мутафаккирга бағишлаб доимий равишда ўтказиб туриладиган катта тадбирларнинг дебочаси бўлади.

"Энг катта орзуим — менга ишонган одамларнинг омонлиги, юртимнинг тинчлиги!" — Президентимизнинг бу оташин сўзлари ҳар биримизни ҳушёрликка даъват этади.

Мустақилликка юз тутган юртимиз ўзи танлаган йўлдан дадил одимламоқда. Маънавиятимиз, миллий қадриятларимиз, азалий удум-анъаналаримиз қарор топиб, тобора ривожланмоқда. Тинчлик, осойишталик, ҳамжихатлик ва бирдамлик, барқарорлик буюк келажагимиз пойдеворидир.

Лекин, бизнинг ютуқларимиз, жамиятимиздаги демократик ислохотлар медаларини кўролмасдан тинч-осойишта ҳаётимизга раҳна солишга уринаётган айрим экстремистик гуруҳларнинг бузғунчилик ҳатти-ҳаракатларига қарши ҳамкорликда курашиш бугунги кун талабидир.

Юртбошимиз Ислом Каримов иккинчи чакриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг биринчи сессиясидаги маърузаларида ҳам бу тўғрида "Биз ислом дини ота-боболаримиз дини эканини, у биз учун ҳам иймон, ҳам ахлоқ, ҳам диёнат, ҳам маърифат эканини доимо юксак қадрлаймиз... Динга ҳурмат ва эътиқод — биз учун ўлмас қадриятдир... Айни пайтда муқаддас динимиз шайнига доғ туширмоқчи бўлган, ундан ғаразли сиёсий мақсадларда фойдаланишни истайдиган кимсалар ва кучлар, билан ҳеч қачон мурося қила олмаймиз", — дея алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

КЕЧА

шаҳримиздаги Санъат саройида Тошкент шаҳар ҳокимлиги республика Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда "Огоҳлик — давр талаби" мавзусида катта анжуман ўтказди. Унда шаҳар ва туман ҳокимликлари, "Маҳалла", "Қамолот" жамғармалари, "Маънавият ва маърифат" Кенгаши, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари, олий ва ўрта махсус ўқув юрлари вакиллари, пойтахтдаги барча маҳаллалар оқсоқоллари, масжидларнинг имом хатиблари иштирок этдилар.

Анжумани Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов кириш сўзи билан очди.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирини Зокиржон Алматов маъруза қилиб, йиғилганлар эътиборини жумладан куйидаги масалаларга қаратди:

— Республикаимиз Президентини, ҳукумати, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларнинг сай-ҳаракатлари билан мамлакатимизда тинчлик ва осойишталик ҳукм сурмоқда. Ютуқларимиз ҳам тинчлик-осойишталигимиз шарофатидан. Афсуски, бизнинг порлоқ келажагимизни, тинч-тотув ҳаётимизни кўролмаётган ғанимларимиз ҳам пайдо бўлмоқда. 1991 йилги Наманган, 1999 йил 16 февралдаги Тошкент ва 15 ноябрдаги Янгибод воқеалари бизни ҳушёрликка қорлайди. Улар натижасида қанча оилалар жабр кўрди, болалар етим қолди, республикамизга моддий зарар етказилди. Энг ачи-

нарлиси, юқоридаги воқеаларда жиноятни содир қилганлар ўз фарзандларимиздир. Бизнинг ёшларимиз бу ёвуз йўللарга қандай кириб қолишди, терроризм ҳаракатларини алаңлатишга қимлар йўл очяпти? Шу масалаларни таҳлил қилиб чиқдик. Маҳаллалар оқсоқоллари, "Маҳалла посбонлари" тизими, ўқув юрлари ўқитувчилари, масжидларнинг имом хатибларининг лоқайдлиги ушбу зарарли "яра"нинг газак отишига сабаб бўляпти. Бефарқлигимиз оқибатида шаҳримизнинг қатор туманларида "Хизбут-таҳрир" ва ваҳобийлик диний-экстремистик оқимларининг аъзолари пайдо бўлди. Шунинг унутмайлики, ўз уйимиз, оила аъзоларимиз, қўни-қўшниларимизни ўзимиз асрашимиз керак. Бола тарбияси учун ота-она жавобгардир. Шу йўлга кирган ёшларимизнинг кўпчилигини ота-оналари бағрига қайтардик. Бироқ улар бу хатарли йўлга яна қайтадан қадам қўйишмоқда. Шунча вақтдан бери уларни кечириб келганимиз етар. Экстремистик кучлар бизга кураш эълон қилишди. Ҳурматли имом хатиблар, улар билан гоёвий курашга отланг. Ички ишлар ходимлари, "Маҳалла посбонлари", оқсоқоллар, бутун халқимиз сизнинг ёнингизда бўлади.

Йиғилишда сўзга чиққанлар ўз фикр-мулоҳазаларини қуйидагича баён этишди:

Фозил қори СОБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги дин ишлари қўмитасининг раиси:

— Барча ёшларимиз — ўз фарзандларимиз, уларни ёвуз кучлар қўлига бериб қўймаслигимиз керак. Ваҳобийлик, "Хизбут-таҳрир" диний-экстремистик оқимлари таъсирига "Ғояга қарши ғоя, жаҳолатга қарши маърифат" йўли билан курашимиз керак. Шунинг таъкидлаш керакки, улар ўз жирканч ғояларига қаттиқ ёндошмоқдалар. Афсуски, ишига, халқига, Ватанига юраги ёна-

диган имомларимиз кам. Бизлар Ватанимиз, халқимиз, Президентимизга фидойи бўлайлик. Мустақиллигимизни ёвуз кучлардан жон-жаҳдимиз билан асрайлик. Шу вақтга бундай кучларга нисбатан кечиримли бўлиб келдик. Келинг, ички ишлар идоралари, маҳаллалар фаоллари, ўқув юрларининг мураббийлари, Ислом уламолари фарзғўй кимсаларга нисбатан ҳамкорликда курашайлик. Ана шундагина кўзлаган мақсадларимизга эришамиз. Тинчлигимизга ҳеч қандай қора кучлар раҳна солалмайди.

Абдурашид қори БАҲРОМОВ,
Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий:

— Мустақиллигимиз шарофати билан мўмин-мусулмонларимиз учун юртимизда барча шарт-шароитлар яратилмоқда. Ҳозир республикамизда 1700 та масжид, 10 та мадраса, Тошкентда Ислом университети фаолият кўрсатмоқда. Билимга чанқоқ барча ёшларимиз энг юқори даражадаги дунёвий ва диний илмларни олишмоқда. Шундай барқарорлик, ривожланиш шароитларида диний-экстремистик оқимларнинг тинчлик, осойишталигимизга раҳна солишга уринаётганини қатъий назорат қилишимиз керак. Аслида бирорта мамлакатда диний-экстремистик оқимлар фаолиятига рухсат берилмаган. У шундай ёвуз кучки, ҳатто Мисрда уларга озгина эркинлик берган Президент Анвар Садатнинг жонига зомин бўлишган. Мен Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг раиси сифатида Тошкент шаҳри ва вилоятларида фаолият кўрсатётган барча имом-хатиблар номидан диний-ақидонараст кучларга қарши, жаҳолатга қарши маърифат йўлида кураш очишга ваъда бераман.

Фаоллар йиғилишида сўзга чиққан республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси раиси Шухрат Жалилов, Тошкент шаҳар бош имом хатибини Анвар қори Турсунов, Тошкент шаҳар маҳалла оқсоқоллари Кенгаши раисининг ўринбосари Марат Фуломов, "Ўзбекистон адабиёт-

ти ва санъати" газетасининг бош муҳаррири Аҳмаджон Мелибоев ва бошқалар ҳам тинчлик-осойишталик — энг буюк неъмат эканлиги, ўсмирлар дунёқарашини тўғри шакллантириш, ёшларимизга Исломни маърифатли тарзда илм билан ўргатиш лозимлиги, маҳалла — оила — мактаб ҳамкорлигини кучайтириш давр талаби эканлиги, жойларда имом хатиблар, маҳалла оқсоқоллари, "Маҳалла посбонлари" тизими ва профилактика инспекторлари чуқур ҳамкорликда ишласаларгина осойишталигимиз бардавом бўлишини таъкидладилар.

Йиғилишда яхши ишлаган маҳалла посбонларини рағбатлантириш, долзарб мавзулардаги учрашувларни ёшлар ва ота-оналарни жалб этган ҳолда кўпроқ маҳаллалар ва мактабларда ташкил этиш лозимлиги тўғрисида ўринли фикрлар билдирилди. Имом хатиблар ва маҳалла оқсоқоллари янада фаол ишлашга келишиб олинди. Шунинг алоҳида таъкидлаш керакки, ошкоралик руҳида ўтган ушбу юзма-юз мулоқот халқимиз тафаккурининг тобора ўсиб бораётганини кўрсатди. Зеро, йиғилиш қатнашчилари орасида лоқайдлар бўлмади, кўпчилик иштирокчилар фаоллик билан кўнгилларидagi фикр-мулоҳазаларни, таклифларини эркин айтдилар.

Тадбирдан сўнг ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг аҳоли орасида, корхона ва ташкилотларда кенг фойдаланиш мумкин бўлган замонавий техника воситаларининг фаолияти намойиш қилинди.

Фаоллар йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Абдулазиз Мансуров, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Хамидулла Кароматов иштирок этдилар.

(Ўз мухбири).

СУРАТЛАРДА: фаоллар йиғилишида, Рустам Шарипов олган суратлар.

ДАВР САДОСИ

БАРЧА МАҲАЛАДАН ОЛИНГАН СЎНГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига унинг ушбу лавозимга қайта сайланиши муносабати билан табрикномалар келиши давом этмоқда.

• Вазирлар Маҳкамасининг Мулкни давлат тасаруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш мажмуининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Мажлисида тегишли вазирликлар, идоралар, республика бозор инфратузилмаси, Давлат мулкни қўмитасининг ҳудудий ва таркибий бўлинмалари раҳбарлари иштирок этди.

• Тошкент Давлат шарқшунослик институтида иқтидорли талабаларнинг илмий-амалий анжумани бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Бадиий академияси, Маданият ишлар вазирлиги, Архитекторлар уюшмаси, Ўзбекистон мусулмонлари идораси ва Фарғона вилояти ҳокимлиги Бурхониддин ал-Марғилоний ёдгорлик мажмуа лойиҳаси ва макети ҳамда юбилей эмблемасини яратиш бўйича Республика очик танловини эълон қилди.

• Урганчдаги "Даритал" Ўзбекистон — Италия қўшма корхонасининг пойабзалчилари ўзларининг дастлабки маҳсулотлари туркумини экспортга жўнатдилар.

• Чирчиқдаги "Ўзбеккимемаш" очик турдаги хиссдорлик жамиятида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва тури кўпаймоқда. Корхона маҳсулотлари Германия, Франция, Россия каби мамлакатларга кўплаб экспорт қилинмоқда.

• Ўзбекистон Бадиий академияси Марказий кўргазмалар залида мамлакатимиз рассомларининг автопортретлари кўргазмаси очилди. Унда 60 нафар муаллифнинг 65 та асари намойиш этилмоқда.

• Жиззах вилояти ҳокимлигида Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорининг ижросига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялари агентлигида архив ҳужжатларини тайёрлаш мавзусида Ўзбекистон Республикаси Марказий давлат архиви мутахассислари иштирокида ўқув-семинар ўтказилди.

ЖАҲОНДА

• **Кеча** БМТ Бош қотиби Кофи Аннан икки кунлик расмий ташриф билан Москвага келди.

• **Бугун** Япония Бош вазирини К. Обучи парламент депутатлари тасдиғига 2000 йил бюджетини ҳавола этади.

• Келаси ҳафтада Москвада Яқин Шарқ масаласи бўйича ўтказиладиган кўп томонлама музокараларда Миср ҳукумати ҳам иштирок этади. Миср Араб Республикаси Президенти Хусний Муборак шундай баёнот берди.

• **Бугун** Таллинда Эстония ва Финляндия Бош ва-

зирларининг учрашувлари бўлиб ўтади.

• Ислом тараққийоти банки бошқармаси Қозғистонга 20 миллион АҚШ долларини миқдорда имтиёзли кредит ажратиш тўғрисида қарор қабул қилди.

• Кеча НАТО Бош қотиби Жорж Робертсон икки кунлик расмий ташриф билан Украинага келди. Учрашувлар чоғида Украина ва НАТО ўртасидаги алоқалар истиқболи билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

• Хитой телекоммуникация сунъий йўлдоши — "Чжунсин-22"ни орбитага учирди. Ушбу сунъий йўлдошнинг вазни 23 килограмм бўлиб, у орбитада 8 йил ишлайди.

• Эквадор пойтахтида ҳукуматнинг иқтисодий сиёсати қарши норозилик намойиши давом этмоқда.

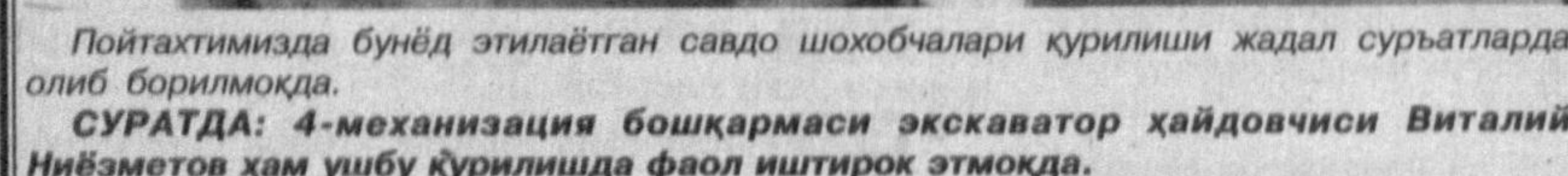
• Грпп эпидемияси Германиянинг шимоли-шарқий қисмидан унинг жануби томон ҳаракатланмоқда. Халқларга қараганда, ушбу хасталик Бавария ва Баден-Вюртембергдан сўнг Саксония, Макленбург-Олд-Померания ва Бранденбургга тарқалган.

• Австриянинг "Кюнтас" авиакомпаниясига қарашли самолёт Дарвин шаҳри аэропортига мажбурий равишда қўнди. Хабарларга қараганда 70 нафар йўловчи бўлган ушбу ҳаво кемаси экипажи двигателдаги техник носозлик туфайли шундай йўл тутган.

• **Кеча** Швейцарияда жаҳон иқтисодий форуми очилди.

• **Бугун** Афинада биринчи 13 километрлик метро линияси ишга туширилди.

• **Кеча** Германияда нацизм қўрбонлари хотираси кўни нишонланди.

Абдулла МУХАМЕДОВ,
пенсионер.

зд урнидан ухтайс қўйган, эшанибди. **Юсуф БЕРДИЕВ.**

маси экскаватор ҳайдовчиси **Виталий**

Абдулла МУХАМЕДОВ,
пенсионер.

на, сизга Восиқ

зд урнидан ухтайс қўйган, эшанибди. **Юсуф БЕРДИЕВ.**

Шифокор огоҳлантиради

Тақдирот

(Давоми. Боши газетанинг 6,9-сонларида).

нобуд айлаб еб кетадур. Агар бир одамни берилмаса, кўп одамни ҳалок қилур. Бугун бу шаҳар ҳокимининг ўлими тундур. Бу мотамлар, қора киймак бул боисдиндур, деди. Ҳотам ул ҳоким олдиға бориб салом айлади, ҳамма кўрдики бир жаҳонгард кишидур. Ҳотам аларға дедиким, ул бало нечук суратдадур? Алар ерга суратини чизиб кўрсатдилар. Ҳотам айтиди ул жониворни Хилвақа дерлар, анга ҳеч зарба қор қилмас. Агар шиша бир ойна бўлса, дарҳол тайёр бўлса, ул ойна улғ бўлса бул жониворни олло таолло мадади ва қарами билан дафъ айласа бўлғай, дегаҳ дарзамон ҳоким ҳукми билан Ҳотам айтгандек ойна тайёр бўлди. Ул ойинани аробанинг устиға жойлаб, ани парда билан беркитдилар. Ул жониворни келиб

Донишмандлар ҳазинасидан

ҲОТАМНИНГ ИККИНЧИ САФАРИ

лика зиёда ҳуррам бўлдилар. Ҳотам дедиким иккинчи шарт қайсидурким, ул хизматға қадам қўйсам деди. Бир-икки кун дам олсунлар айтурман, деди. Ҳотам Найм билан уч-тўрт кун туриб, боз маликани уйига бориб меҳмон бўлдилар. Малика парда ичиндидеким, эй Ҳотам ҳар жумъа кечаси бир овоз қулоғимға келадурким: Байт: «Қилмадим ҳар ишнинг бормайин пушаймон бул кеча, жону жисмин кўйди, бўлдим турфа нолон бул кеча». Ул ишқи айламабдур нечук хайр фиғонлар қилур. Бу сўзни таҳқиқини биллиб келгайлар, то тасалли қунгулар бўлғай.

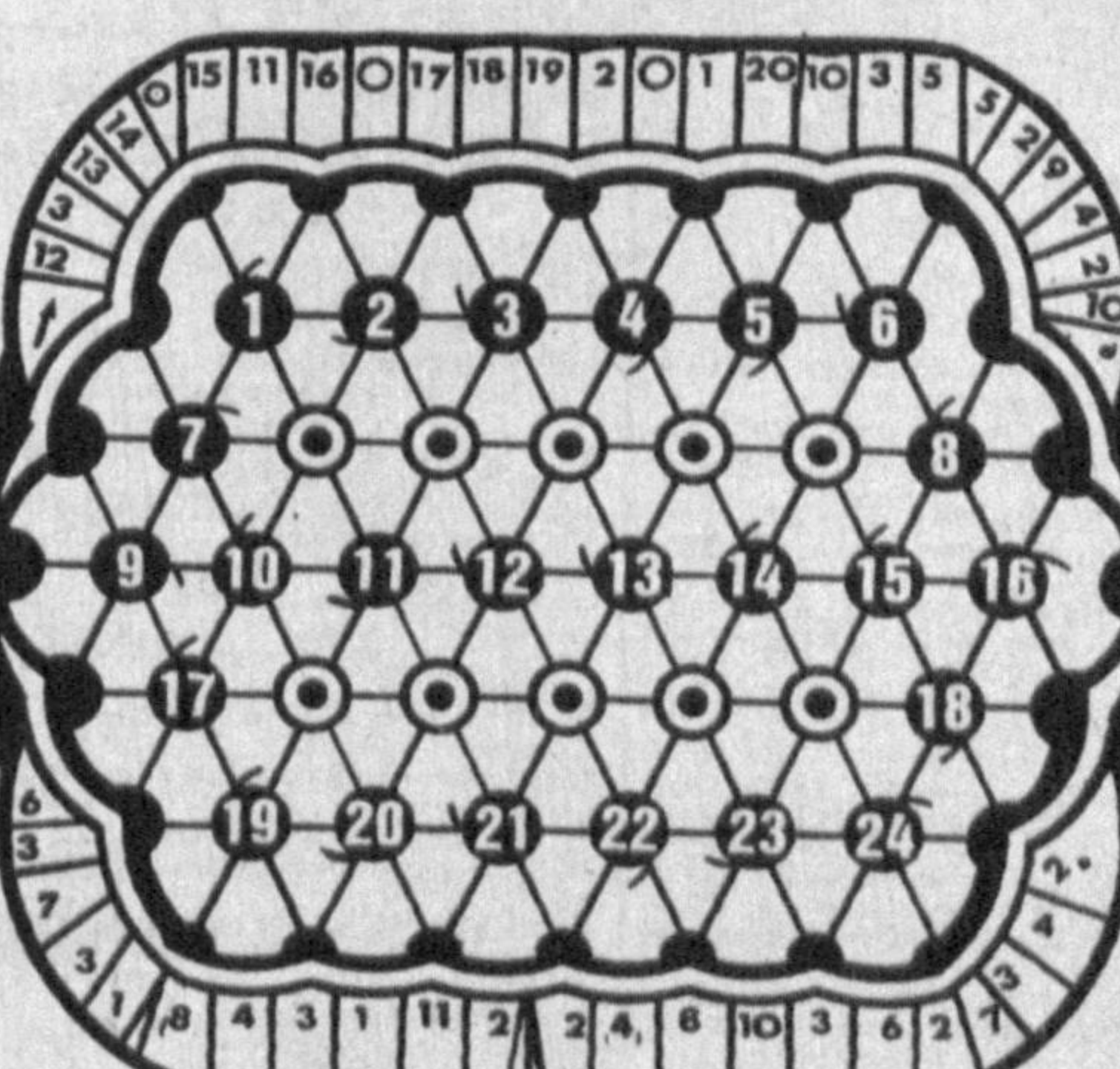
Энди Ҳотам иккинчи шарт учун кез-қилиб. Алқисса, бу сўзни эшитиб Найм билан саройға бориб, Наймни кўнглини кўтариб видолашиб, дашт-саҳраларни яна кезмок бўлди ва биёбон сариға озим бўлди. Бир-икки манзил йўл юрди, бир жойда бир чашмага етди, дарахлари ҳам ранг кўп эрди. Анда уч-тўрт кун макон тутди, жумъа кечаси бўлди. Ҳотам ҳам эшитдиким дард сўзлар билан нола ва фиғон кўтариб айтидурким: «Қилмадим ҳар ишнинг бормайин пушаймон бул кеча, жону жисмин кўйди, бўлдим турфа нолон бул кеча». Ҳотам худойи таоллага шукрлар айлаб, ул овоз келадурдон тарафга юрди. Ҳар жумъа кечаси бу овозни эшитур эрди. Неча кунлар ўтди, бир гуруҳ халойиқларни кўрдиким, ҳаммаси мотамдадур, қора кийибдурлар, уртада мурдалари йўқдур. Ҳотам хайрон бўлиб биридин сўрадиким, эй биродар ушбу жамиятлар мотамда бўлмоғини сабаби нимадур? Ул одам дедиким бул вилоятға бало нозил бўлгандур, ҳар кун келиб бир одамни

йўлиға қўндаланг қўйдилар. Ҳотам айтиди энди тамошо керак одам бўлса қолсунлар деб, ўзгаларни шаҳар ичкарига юборди. Қолган одамларға дедиким асло хавф айламанлар, деб ўзи ул аробада ойна орқасида ўлтирди. Ул жонивор пайдо бўлди, тутундек келур, на бошининг маълуми бордур ва на оёғидин асар бордур. Оғзи белидадур, қўллари яшилдур, бурнидин тутун чқар, шароралар зоҳир бўлар. Овози баҳайбатдур. Ароба олдиға яқин келди. Ҳотам ул пардани кўтарди. Ул жонивор ўз суратини ойнадн кўрди, ваҳм бирлан кўрди, нафасини ичига торти, бир-икки дам ўтди, кам-кам бир тоғдек бўлиб, ўз нафасини эври билан қорни ёрилиб, ичкари ҳар ёнга сочилиб кетди. Қорни ёрилишида бир овоз пайдо бўлди, кўхи дашт, биёбонлар ларзаға келди, шаҳар халқи ҳам эшитдилар. Бир неча одамлар овоздан бекхўш бўлиб йиқилдилар. Ҳўшларига келиб боқсалар, ул жониворни қорни ёрилиб ўлибдур. Шаҳарға суяончи учун одам юбордилар. Ҳамма одамлар келиб кўрдиларким, балонинг ўлгани рустдур. Анинг ўлганини кўйдирди, дилжам бўлдилар. Ҳотамға назарона деб, ҳадис моталар йиғилди. Ҳотам ҳаммасини мискин ва бечораларға тақсим айлаб берди. Яна ўз йўлида давом этди, бир неча кунлар науст-баландни сайр айлаб, бир жойға еттиким, гўёки гўристондек деса бўлғай. Бул кеча шул ерда ётмакни жазм айлаб ўлтирди. То шом вақти бўлди, чирроғлар пайдо бўлди, ҳар турлик чодирлар тикилган, анга лойиқ хизматқорлар ҳар чодирни ичига бир ҳожаи валогавҳарий ўлтирибдур.

Тургун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган. (Давоми бор).

Бўш вақтингизда

БОШҚОТИРМА

даланган сўзларни топиб очкини ҳал этинг.

1. Афсонавий, бахт тимсоли бўлган қуш — 12, 20, 18.
2. Еруғлик ва иссиқлик манбаи киёлот жисми — 6, 20, 13, 19.
3. Осиё жанубидаги давлат — 15, 10, 8, 11.
4. Табобатда ишлатиладиган кимёвий модда — 9, 8, 4.
5. Ўзбек халқ қўшиғи — 16, 2, 10, 17.
6. Кишиға берилган толе, омад — 5, 3, 18, 14.
7. Серсоя дархат — 14, 8, 7.

Энди жавоблар асосида шакл атрофидаги рақамларни мос ҳарфлар билан алмаштириб муаммонани ҳал этинг. Ундан «Отлар сўзи» тўпلامига келтирилган икки ҳикмат аён бўлади.

Тузувчи
Фозилжон ОДИЛОВ.

ГАЗЕТАНИНГ 21 ЯНВАРЬ СОНИДА ЧИҚҚАН БОШҚОТИРМАНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

Энига: 1. Август. 4. Мадина. 7. «Туркистон». 9. Трек. 10. Дир. 11. Кийик. 13. Тамбуру. 14. Нарз. 15. Мискин. 17. Карочи. 19. Катет. 20. Драп. 22. Ойла. 23. Термометр. 24. «Сантос». 25. Нарз. Бўйига: 1. Апатит. 2. Узук. 3. Тақбир. 7. Мискин. 5. Дюд. 6. Ангрен. 7. Термостат. 8. Ниёзботир. 11. Кубок. 12. Карат. 15. Мадра. 16. Лакмус. 17. Кетмон. 18. «Икарус». 21. Перт. 22. Отар.

ОДАНИ ОЛГАН АФЗАЛ

Грипп — кен тарқалган хасталик бўлиб, ўткир кечими, яхши фойдаланган интоксикация, асос ҳамда юрак томир тизими фаолиятининг бузилиши билан кечади. У юқумли касалликлар ичидан энг кўп учрайдиган хасталик ҳисобланади.

Касаллик қўзғатувчиси вирус бўлиб, асосан унинг А турига мансуб вируслар кўпайиб учрайди. В ва С турдаги вируслар эса аксинча кам учрайди. Инфекция манбаи бемор ҳисобланади. Касаллиқнинг дастлабки кунларидан вирус танадан жуда кўпайиб ажралади. Бемор аксирганда, йўталганда, гаплаганда вирус ҳаво заррачалари ва сўлак томчилари билан атроф-муҳитга тарқалади.

Грипп болалар ва кекса ёшдагиларда оғирроқ кечади. Нимжон одамлар хасталикка тез чалинадилар ва касаллик уларда оғир кечади. Жисмонан бакуват, чинқикан одамларга касаллик кам юқади. унинг яширин даври жуда қисқа. Бир неча соатдан 1-2 кунгача давом этади.

ГРИППДАН
ЖУДА ҲАМ
ЭҲТИЁТ
БЎЛИНГ!

кунларидан сўнг оғиз ва бурун атрофларига учук топиши мумкин. Грипп асоратсиз кечганда уч-беш кун ичида тана ҳарорати пасаяди ва бемор аҳволи шу тартиқда яхшилана бошлайди. Ҳар қандай касалликни ҳам даволагандан кўра унинг олдини олган афзал.

Шу боисдан ҳам соғлом одамларнинг грипп билан касалланмасликлари учун тўрт, олти қават никоб тақиб юриши, бемор ётган хонада 0,2 — 0,3 эритмали хлорамин билан тозалаш, хона полларини дезинфекция эритмалари билан артиш, грипп билан оғирган бемор фойдаланган соқик ва рўмолчаларни қайнатиш муҳим аҳамият касб этади.

Хасталик билан оғирмаганларга эпидемия вақтида бурунча 0,25 фоизли оксалин мазе сурилади ва ремантофон антигриппин, интенфанон сингари таблеткалар, шунингдек, лимонли, асалли чой, малина ва смородинадан тайёрланган шинини-шарбатлар ичиш тавсия этилади. Бемор грипп касаллигининг оғир турига учраган бўлса, тезда шифокорга мурожаат қилиб, шифохонада даволашни лозим.

Жаннат ХАЙДАРОВА,
1-юқумли касалликлар
касалхонаси шифокори.

Мулоҳаза

Малҳамлар

КАСАЛНИ ЯШИРСАНГ...

Ҳақимизда касални яширсанг, иситмаси ошқор қилади, деган нақл бор. Ҳозирги кунда грипп касаллигининг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида нафақат саломатлик посбонлари, барчамиз масъулмиз.

Тонг сахардан фарзандларини иссиқ кийинтириб, овқатларини, сўнг ўқишга қўзғатиш аёлларнинг, оналарнинг бурчи, албатта. Фарзандлар соғлиғи тўғрисида ҳам кўпроқ оналар бораб бўлишлари, қайғуришлари аниқ. Яқинда эрта билан ишга кетаётиб бекатда иккита ёши ўн-ўн иккилар атрофидаги болакайлارға кўзим тушди. Ҳамо изгирин, совуқ бўлгани учун одамлар қалин кийим-бошо. Лекин халғи болакайлари бош кийимсиз, юпун кийинишган, мактабга кетаётган бўлишса керак, орқаларига папкаларини осиб олишган. Бекатда узок туриб қолдим. Болакайға қараб ачиндим. Оёқларида ҳам жисмоний тарбия даражиси кий-йилдиган оёқ кийими. Е табво, бу болакайлари оғиз-отаналари бормикан, бўлса, шундай совуқда уларни қандай қилиб бу аҳволда қўнға қириб юборишди экан. (Улар кўринишдан ака-укаға ўхшабдилар). Наҳотки кўрмаган бўлишса, шунчалки ҳам бепарво, беэътибор ота-она бўладими? Мактаб ҳам узок шеклили, болалар бекатда совуқдан титраб туришар, бунинг устига улардан бири тинмай қаттиқ йўталарди.

Шу пайт автобус келиб тўхтади. Болакайлари уриниб-туртиб автобусга чиқиб олишди. Ҳаммаинг кўзи уларда. Автобусдаги одамлар ҳам уларға хайрат ва ачиниш билан қарай бошлади. Ўйлаб қолдим. Наҳотки шунчалар бепарво оналар бор. Ахир шу қора кўзлар эмасми ҳаётимиз мазмун, қувонч, шулар эмасми бахтимиз, орау-умидимиз, келажакимиз? Ахир фарзанд оналарнинг бир парча жоникул!.. Уларнинг соғлиғи энг катта боилғимиз эмасми?!

Ҳеч эсимдан чиқмади. Ўшғимизда онам раҳматли биз фарзандларға жуда меҳрибон эдилар. Бирортаним йўталиб, тобимиз қочқудек бўлса, дарҳол ётқизиб қўйиб сўт, лимон ва асал чой ичирдилар. Ўйларға исирик тутатиб, ёвгон ҳўрда қилиб ичириб, терлатардилар. Қарабсизки, икки-уч кунда соғайиб, оёққа туриб кетардик. Ҳеч қачон қиш кўлида юпун кийинишга, бош яланг қўришга йўл қўрмадилар.

Ҳозир айни юқумли грипп касаллиғи ҳақида гапирилаётган паллада фарзандлар соғлиғига, уларнинг совуқ кунларда кийим-бошларига, айниқса оёқ кийимларини иссиқ бўлишга эътиборлироқ бўлиш оналарнинг биринчи галдаги вазифаси эмасми? Айрим бегам аёллар эрта билан эрлари, фарзандларига нонушта тайёрлаб, ўқиш ё ишга қўзғатиш ўрнига фақат ўзларига қараб, тошона олдига соатлаб ўзларига оро берадилар ёки ишга барвақт кетиб қоладилар. Фарзанди бошим оғриятти, деб иштаҳаси бўлмади, йўталиб турса ҳам, ҳеч нарсга қўймайди, ўтиб кетади, деб бегча ё мактабга жўнатиб юборадиган лоқайд оналар ҳам учраб туради. Гоҳида кўча-кўйда ҳам ўйнаб юрган ёш болаларнинг совуқ кунларда бош кийимсиз, юпун кийинишларига кўзимиз тушади. Мана шундай бепарво ота-оналарнинг фарзандлари ўз биланларига пала-партиш кийиниб, тирноқлари, сочлари ўсган ҳолда туфиллари филосифича мактаб ёки бегчага кетавердилар. Бепарволик оқибатида ана шундай болалар тезда шамоллаб, касалликка чалинадилар.

Президентимиз бу йилни Соғлом авлод йили деб номлашлари, фарзандларимиз соғлиғи, келажаги тўғрисида оталарча гамхўрликлари биз — оналарнинг бахтимиз эмасми. Юртбошимиз «Фарзандлари соғлом юрт — қудратли бўлади, қудратли юртининг фарзандлари соғлом бўлади», деб бежиз таъкидламаганлар.

Шундай экан, ҳам маънан, ҳам жисмонан соғлом фарзандлар тарбиясида нафақат ота-оналар, балки мактаб жамоаси, ўқув муассасалари раҳбарлари ҳамда жамоатчиликнинг ҳам роли катта бўлиши зарур.

«Тозалик — соғлиқ парови» деб бекорға айтмаган донишмандлар. Тозалик, покизалик бор жойдан касаллик ҳам чекинади. Ўзининг осийишта, саранжом-сарилталиғи, озодалиги кўпроқ аёлларимизга боғлиқ. Шунинг учун келажакимиз бўлиши фарзандлар саломатлиғи, тарбияси тўғрисида ота-оналар бепарво бўлмай, кўпроқ қайғурсалар нур устига аъло нур бўлур эди. Ана шундангина жамиятимизда соғлом фикири, жисмонан бакуват ёшлар камолга етади.

Дилором ХАМИДОВА.

ГУЛОРОМ тайёрлади.

Жарангасин қўнғироқлар.

АЁЛЛАР САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Мамакаятимизда аёллар саломатлигини муҳофаза қилиш ва мустаҳкамлаш борасида қўнғи хайрли ишлар амалга оширилмақда.

Мана бир неча йилдан буён фаолият кўрсатиб келаётган республика «Аёл ва саломатлик» уюшмаси ҳам хотин-қизлар саломатлигини яхшилаш йўлида самарали иш олиб бормоқда.

Кўнч кеча Тошкент шаҳар ҳокимлигида шаҳар «Аёл ва саломатлик» уюшмаси ташкил топганлиги муносабати билан тақдирот маросими бўлиб ўтди. Бу уюшманинг асосий мақсади ҳам аёллар саломатлигини муҳофаза қилиш, бу борада тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб бориш, хотин-қизларнинг ҳуқуқий, жамиятда хотин-қизларнинг ижтимоий турмуш тарзини яхшилаш ва саломатлиги, беморлиги муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантириш кўмаклашидир.

Тақдирот маросимида Тошкент шаҳар ҳокимининг

Улинора ШОКИРОВА.

Шанбадан — шанбагача: мунажжим тавсиялари

• 29 январь-шанба (Ойнинг 22/23 кўни). Бу кўннинг ойнинг таъсир қудрати жуда қучли бўлиб, у инсонни жаҳолатга йўллаши мумкин ва бундан эҳтиёт бўлишга ҳаракат қилинг. Кўнни илоҳи борица уйда ўтқазинг, атрофдагилар билан мулоқотдан имкон қадар қочишга интилингиз маъқул. Шу кўнни юз берган ноҳус воқеалар анча вақтгача Сизни ва яқинларингизни издан чиқариши мумкин. Кўн рамзи тимсоҳ бўлиб, айнан у тўс-тўполонга мойиллик тугдириши мумкин.

Аёллар хасталикларининг хуружи қулатилиши, хотиранинг бироз сусайиши эҳтимоли бор. Икки моддалар алмашинуви аълоларнинг касаллигини рўй бериши мумкин. Умуртқа оғригидан азият чекувчилар айниқса эҳтиёт бўлишлари керак.

Тушлар ўнгидан келмайдн, бироқ аввалги қандайдир шубҳа-таминлар ечимидан хабар бериши мумкин.

• 30 январь-яшнба (Ойнинг 23/24 кўни). Бу кеча-кўнуд табиат қучлари ва бинобарин — бизнинг қўн-қувватларимиз уйғонади. Янги ишларни режалаштириш, келажак ҳақида қўнғи ўйлаб олиш энг маъқул иш бўлади. Қадимки Мисрда айнан шу кўнни янги пирамидаларға пойдевор қўйилган. Шу кўнни бошланган ҳар қандай иш яқин келажакда ҳам, анча вақтгача ўнғи бўлиши, қўнми нериининг хасталаниши, умуртқадаги қўнғи оғриқлар бегозота қилиши мумкин. Нафас олиш билан боғлиқ маънавий баҳарлиқ, ўпка ва нафас йўлларида даволовчи муолажалар тавсия этилади. Қон

ҲАФТАНГИЗ ХАЙРАИ КЕЛСИН

билан боғлиқ муолажаларни бошқа қўнға қолдириб туриш мақсадга мувофиқ.

Тушларнинг ёқимли бўлса — ҳеч нарсадан безовталанмишга ўрин йўқ.

• 31 январь — душанба (Ойнинг 24/25 кўни). Суст-кўнликка мойиллик бўлиши. Яхшики, бу кўнни холироқ ўтқазингиз маъқул. Бошланган ишнингизни нўхотасида ётқазингиз, лекин энг охиригача бошланган ишнингиз. Ҳар қандай ишни шомасдан ва хотиржамлик билан бажаринг. Ишда ҳам, уйда ҳам ортиқча ташаббус кўрсатишга интилинг.

Бод хасталиғи хуруж қилиши, сўнрақили рақилуқингиз ўзини эслатиши мумкин. Жарроҳлик муолажалариндан тийилиб турган маъқул. Ўпка ва нафас йўлларидаги муолажалар яхши натижа беради. Саунага, ҳаммомнинг бўҳонасига тушиш, сув билан боғлиқ муолажаларни қабул қилиш тавсия этилади.

Нозик ва беҳаловат туш қўришингиз мумкин. Уйқудан турганида элкангиз оша туғулаб, керакли дуолар ўқиш билан ёқимли ҳодисаларнинг олдини олишингиз мумкин.

• 1 февраль — сешанба (Ойнинг 25/26 кўни). Мазкур кеча-кўнуд Ойнинг таъсир қуввати ҳақида эътиборли бўлиб, асосан можаар ва жанжалларни келтириб чиқариши мумкин. Фаолликка жуда берилиб кетмасдан холироқ бўлишга ва толиқулардан дам олишга ҳаракат қилсангиз — айни муддао бўларди. Эскидан қўлиб келатган ишнингиз билан шуғуллансангиз, ўзингизни қўп ҳам уринтирмайсиз ва қатъий ҳаракатларға ҳоҳат бўлмайди. Турли мулоқотларни камайтирингиз маъқул.

Шамоллаш хасталикларининг эърилиши эҳтимоли бор. Қон топишқорлиқ, айниқса қон қўйиш билан боғлиқ муолажаларни ортиқча сўриш мақсадга мувофиқ. Жарроҳлик муолажаларини ҳам кейинроққа қўриш маъқул бўларди. Нафас олиш машқлари ва даволовчи жисмоний тарбия билан шуғулланиш фойдали.

Тушларнинг тескариси бўлиши мумкин.

• 2 февраль-чоршанба (Ойнинг 26/27 кўни). Инсон сезгирлиги аниқ ишларидан қўн. Нодир билимларга эга бўлиш, руҳий кўтаринчилик кўн. Шу кўнни Сиз энг мураккаб муаммонинг ечимини топишингиз, қўп вақтдан бери улдасидан қўнмаётган келатган масаланингизни ҳал қилишингиз мумкин. Шўқилқилка йўл қўйиш ва икки-чирларға ўралашиб қўнмай — энг асосий жисмоний ҳақида ўйлаш, қўннингизнинг турли яқиниригиз ётган режаларингизға назар ташлашга интилинг. Бир мақсадға йўналтирилган фикр-мулоҳазалар самараси яхши бўлади.

Ошқўзон-ичак йўли хасталикларини даволаш, қўнли дориларни истеъмол қилиш, ўт-ўнлар билан даволаш яхши натижа беради. Бир кўнға парҳездан воз кечиш ва баъзи бир ўзингизни қўн қўрадиган нўматлардан тановул қилишингиз мумкин. Тишларни даволатиш ва сўнғий тиш қўйдирш тавсия қилинади.

Кўннинг эътиборингизга ишонманг. Улар ёрқин, ёқимли ва ҳақиқатда жуда яқин тўқолса-да, ўнгидан келмайди.

• 3 февраль — пайшанба (Ойнинг 27/28 кўни). Табиат ва жонли мажбурот ўйғулиғи нақсон бўладиган кўнларнинг бири. Эрталабдан ўзингизни бутун оламнинг бир заррачаси деб ҳис этинг ва шу тўғйу билан кўнни ўтқазингиз ҳаракат қилинг. Ўй-фикрларингиз, ҳақти-ҳаракатларингиз покиза ва ёрқин бўлсин. Кескин ҳўмлар чиқариш, гап талашш, шўқини солишдан ўзингизни тортинг. Агар Сиз шу кўннингизни ўзингиз ва атрофингизни ўраб турган одам билан ўйғулиғизда ўтқазингиз эриша олсангиз, ўз камолатингизда яна бир поғона юқасликка кўтарилган бўласиз.

Игна билан даволовчиларға шу кўнни мурожаат этманг — ортиқча ташвишлар оз бериши мумкин. Танани ва ички аъзоларни тозаловчи муолажаларни ҳам бошқа қўнға қолдириг. Ўт-ўнлар билан даволашни ҳамда қўнли таъсир этувчи дориларни истеъмол қилиш самарали бўлади.

Тушларнинг ўнгидан келиши мумкин — уларни яхши эслоб қўлинг. Мабоодо, шу тунги тушингизда Сизға хайқир бир-рон маслаҳат берса — унга ҳеч иккиланмай амал қилинг — у албатта муваффақият келтирди!

• 4 февраль-жума (Ойнинг 28/29 кўни). Мазкур кеча-кўнуд Ойнинг таъсир қуввати одамлар учун ноқулай келди. Янги ишларға қўл урмаслик, яхшиси олдинги ишлардан қайсылари тўғри бўлгану нималарда хатоға йўл қўйилгани ҳақида фикр-мулоҳаза юритишингиз маъқул. Атрофдагилар билан мулоқотларни камайтириш керак.

Қон босимининг ошishi, юрак-қон томир хасталиклари эърилиши эҳтимоли бор. Жарроҳлик муолажалари тавсия этилмайди. Ўзингизни ортиқча толиқтирмай. Рўхуи сиқилиш хасталиғи билан оғирган кишилар анча эҳтиёт бўлишлари маъқул. Ноҳус ва хавотирли тушлар қўришингиз мумкин. Лекин улар ўнгидан келмайди. Бинобарин, бу тушларингизни қанча тез унутсангиз — шўнча яхши.

Мухтабар АХМЕДОВА тайёрлаган.

